

Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (första avdelningen)

den 29 oktober 2015*

”Begäran om förhandsavgörande — Direktiv 93/13/EEG — Avtal om hypotekslån — Oskäliga avtalsvillkor — Förfarande för utmätning — Invändning — Preklusionsfrist”

I mål C-8/14,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Juzgado de Primera Instancia no4 de Martorell (förstainstansdomstol nr 4 i Martorell, Spanien) genom beslut av den 28 oktober 2013, som inkom till domstolen den 10 januari 2014, i målet

BBVA SA, tidigare Unnim Banc SA,

mot

Pedro Peñalva López,

Clara López Durán,

Diego Fernández Gabarro,

meddelar

DOMSTOLEN (första avdelningen)

sammansatt av domstolens vice ordförande, tillika tillförordnad domare på första avdelningen, A. Tizzano samt domarna F. Biltgen, A. Borg Barthet, E. Levits (referent) och S. Rodin,

generaladvokat: M. Szpunar,

justitiesekreterare: M. Ferreira,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 11 februari 2015,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

- BBVA SA, tidigare Unnim Banc SA, genom J. Rodríguez Cárcamo och B. García Gómez, abogados,
- Pedro Peñalva López, Clara López Durán och Diego Fernández Gabarro, genom M. Alemany Canals, A. Martínez Hiruela, T. Moreno och A. Davalos, abogados,
- Spaniens regering, genom J. García-Valdecasas Dorrego, i egenskap av ombud,

* Rättegångsspråk: spanska.

— Europeiska kommissionen, genom J. Baquero Cruz och M. van Beek, båda i egenskap av ombud, efter att ha hört generaladvokatens förslag till avgörande av den 13 maj 2015, följande

Dom

- 1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artiklarna 6 och 7 i rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäligen villkor i konsumentavtal (EGT L 95, s. 29; svensk specialutgåva, område 15, volym 12, s. 169).
- 2 Begäran har framställts i ett mål mellan BBVA SA, tidigare Unnim Banc SA (nedan kallat BBVA), å ena sidan, och Diego Fernández Gabarro, Pedro Penalva López och Clara López Durán, å andra sidan, avseende deras invändning mot utmätningen av en parkeringsplats och ett förråd.

Tillämpliga bestämmelser

Unionsrätt

- 3 Artikel 6.1 i direktiv 93/13 har följande lydelse:

”Medlemsstaterna skall föreskriva att oskäligen villkor som används i avtal som en näringsidkare sluter med en konsument inte är, på sätt som närmare stadgas i deras nationella rätt, bindande för konsumenten och att avtalet skall förbli bindande för parterna på samma grunder, om det kan bestå utan de oskäligen villkoren.”

- 4 Artikel 7.1 i direktiv 93/13 har följande lydelse:

”Medlemsstaterna skall se till att det i konsumenternas och konkurrenternas intresse finns lämpliga och effektiva medel för att hindra fortsatt användning av oskäligen villkor i avtal som näringsidkare sluter med konsumenter.”

Spansk rätt

- 5 Lag 1/2013 om åtgärder för att stärka skyddet för hypoteksgäldenärer, skuldkonvertering och subventionerat boende (Ley 1/2013, de medidas para reforzar la protección a los deudores hipotecarios, reestructuración de deuda y alquiler social), av den 14 maj 2013 (BOE nr 116, av den 15 maj 2013, s. 36373), ändrade civilprocesslagen (Ley de enjuiciamiento civil) av den 7 januari 2000 (BOE nr 7, av den 8 januari 2000, s. 575), vilken i sin tur ändrades genom lagdekret 7/2013 om brådskande skatte- och budgetåtgärder till främjande av forskning, utveckling och innovation (decreto-ley 7/2013 de medidas urgentes de naturaleza tributaria, presupuestarias y de fomento de la investigación, el desarrollo y la innovación), av den 28 juni 2013 (BOE nr 155, av den 29 juni 2013, s. 48767) (nedan kallad civilprocesslagen).

6 Den fjärde övergångsbestämmelsen i lag 1/2013 (nedan kallad den omtvistade övergångsbestämmelsen) rör de utsökningsförfaranden som inletts före ikraftträdandet av lag 1/2013 och som ännu inte avslutats. Bestämmelsen har följande lydelse:

- ”1. De ändringar i [civilprocesslagen] som genomförs genom förevarande lag ska tillämpas på tvister som pågår vid den tidpunkt då ändringarna träder i kraft, och endast med avseende på de utsökningsförfaranden som inte avslutats.
2. Under alla omständigheter har utmätningssköldarna vid den tidpunkt då förevarande lag träder i kraft där fristen för invändning på tio dagar enligt artikel 556.1 i [civilprocesslagen] löpt ut, rätt att inom en preklusionsfrist på en månad framställa en extraordinär invändning på de nya grunder för invändning som anges i artiklarna 557.1 punkt 7 och 695.1 punkt 4 i [civilprocesslagen].

I enlighet med vad som föreskrivs i artikel 558 och följande artiklar samt i artikel 695 i [civilprocesslagen], börjar preklusionsfristen på en månad att löpa dagen efter det att förevarande lag träder i kraft, och parternas ingivande av en invändning mot utsökningen medför uppskov med verkställigheten till dess att nämnda ansökan prövats.

Förevarande övergångsbestämmelse ska tillämpas på samtliga utsökningsförfaranden där fastigheten ännu inte övergått i köparens besittning i enlighet med vad som föreskrivs i artikel 675 i [civilprocesslagen].

3. Vad således beträffar utsökningsförfaranden som pågår vid den tidpunkt då förevarande lag träder i kraft och där fristen för invändning på tio dagar enligt artikel 556.1 i [civilprocesslagen] redan har börjat löpa, har utmätningssköldarna rätt att inom preklusionsfristen på en månad framställa en extraordinär invändning på någon av de grunder för invändning som anges i artiklarna 557 och 695 i [civilprocesslagen].
4. Offentliggörandet av förevarande bestämmelse ska anses utgöra ett fullständigt och giltigt tillkännagivande som kan jämföras med en delgivning och fastställelse av de frister som anges i punkterna 2 och 3 i den artikeln. Det är inte i något fall nödvändigt att anta ett särskilt beslut i detta avseende.”

7 Artikel 556.1 i civilprocesslagen har följande lydelse:

”1. Om en exekutionstitel utgörs av ett domstolsavgörande, en skiljedom eller en medlingsöverenskommelse, har utmätningssköldenaren rätt att inom tio dagar efter delgivningen av utsökningsbeslutet skriftligen invända mot det beslutet genom att därvid åberopa att betalning skett eller att det som slagits fast i domstolsavgörandet, skiljedomen eller medlingsöverenskommelsen följts, vilket måste styrkas av utmätningssköldenaren.

Det är även möjligt att framställa en invändning på den grunden att utsökningen samt de avtal och transaktioner som genomförts i syfte att undvika utsökning är föremål för preklusion, förutsatt att nämnda avtal och transaktioner återfinns i en notariebestyrkt handling.”

8 I artikel 557 i civilprocesslagen, som rör förfarandet för invändningar mot utsökning grundad på andra exekutionstitlar än domstolsavgöranden och skiljedomar, föreskrivs följande:

”1. När rätten förordnar om utsökning med stöd av sådana exekutionstitlar som avses i artikel 517.2 punkterna 4, 5, 6 och 7, eller med stöd av andra sådana exekutionstitlar som avses i artikel 517.2 punkt 9, får utmätningssköldenaren endast framställa en invändning, inom den frist och i den form som föreskrivs i föregående artikel, om invändningen grundar sig på något av följande:

...

7° Exekutionstiteln innehåller oskäligen villkor.

2. Om en invändning görs i enlighet med föregående punkt ställer domstolen in utsökningen såsom en processledningsåtgärd.”

9 Artikel 695.1 punkt 4 och 695.2 i civilprocesslagen har följande lydelse:

”1. I de förfaranden som nämns i detta kapitel kan utmätningsskyldiga endast framställa invändningar som grundar sig på följande omständigheter:

...

(4) Ett avtalsvillkor som utgör grunden för utmätningen, eller som bestämmer det utmätta beloppet, är oskäligt.

2. Om en invändning enligt punkt 1 framställs ska domstolen ställa in utsökningen och kalla parterna till ett sammanträde vid den domstol som förordnat om utmätning. Mellan kallelsen och nämnda sammanträde ska det gå minst femton dagar. Under sammanträdet ska domstolen höra parterna och pröva de handlingar som inkommit. Senast två dagar efter sammanträdet ska rätten meddela beslut i frågan.”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

10 Före ikraftträdandet av lag 1/2013, det vill säga den 15 maj 2013, inledde BBVA ett förfarande för utmätning av inbördes egendom mot Diego Fernández Gabarro, Pedro Peñalva López och Clara López Durán. Vid detta datum hade nämnda förfarande ännu inte avslutats. Det följer av de handlingar som inkommit till domstolen att utmätningen avser en parkeringsplats och ett förråd.

11 Den 17 juni 2013, det vill säga efter utgången av den frist på en månad som föreskrivs i den omtvistade övergångsbestämmelsen för att framställa en extraordinär invändning mot utmätningen av den inbördes egendomen, gjorde svarandena i det nationella målet vid den hänskjutande domstolen gällande att den preklusionsfrist som fastställts i den aktuella bestämmelsen är oförenlig med direktiv 93/13.

12 Preklusionsfristen på en månad för att göra gällande att villkoren i exekutionstiteln är oskäliga är nämligen inte tillräckligt lång. Den är inte tillräckligt lång för domstolarna, som har att ex officio pröva innehållet i avtal om hypotekslån som är under verkställighet, och i ännu mindre grad för konsumenter som vill göra gällande att villkoren i nämnda avtal är oskäliga.

13 Vidare anförde svarandena i det nationella målet att, i den mån som preklusionsfristen på en månad, enligt punkt 4 i den omtvistade övergångsbestämmelsen, börjar löpa från det att delgivning skett genom offentliggörande av lagen i en officiell tidning och inte genom delgivning till den enskilda personen, är det mycket svårt för konsumenterna att få tillgång till rättslig prövning, även om de har ett juridiskt ombud.

14 Den hänskjutande domstolen anser att det, för att den ska kunna avgöra målet, är nödvändigt att EU-domstolen uttalar sig i frågan om hur det säkerställs att principen om förfarandefristers preklusion, vilken har ett nära samband med rättssäkerhetsprincipen, är förenlig med konsumentskyddet, som inte är föremål för preskription, i form av ogiltigförklaring av det oskäliga villkoret och fastställelse att det inte ska anses utgöra en del av avtalet, såsom föreskrivs i direktiv 93/13 i enlighet med EU-domstolens tolkning av det direktivet i praxis från senare tid.

- 15 Mot denna bakgrund beslutade Juzgado de Primera Instancia no4 de Martorell (förstainstansdomstol nr 4 i Martorell) att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till domstolen:

”Ska artiklarna 6 och 7 i direktiv 93/13 anses utgöra hinder för den frist på en månad som föreskrivs i den fjärde övergångsbestämmelsen i lag 1/2013?”

Prövning av tolkningsfrågan

- 16 Den hänskjutande domstolen har genom sin fråga sökt klarhet i om artiklarna 6 och 7 i direktiv 93/13 ska tolkas på så sätt att de utgör hinder för en sådan nationell övergångsbestämmelse som den omtvistade övergångsbestämmelsen, enligt vilken konsumenter som är föremål för ett förfarande för utmätning av in-tecknad egendom – vilket har inletts innan den lag som nämnda bestämmelse ingår i trädde i kraft och vilket inte var avslutat vid den tidpunkten – tvingas iaktta en preklusionsfrist på en månad, som börjar löpa dagen efter offentliggörandet av nämnda lag, för att invända mot utsökningen, bland annat på den grunden att de anser att avtalsvillkoren är oskäligena.
- 17 Domstolen erinrar härvid inledningsvis om att det framgår av fast rättspraxis att det skyddssystem som införts genom direktiv 93/13 grundar sig på tanken att konsumenten intar en underlägsen ställning i förhållande till näringsidkaren, i fråga om såväl förhandlingsförmåga som informationsnivå (dom Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 44, och dom Sánchez Morcillo och Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, punkt 22).
- 18 Med hänsyn till detta underläge föreskrivs det i artikel 6.1 i direktivet att oskäligena villkor inte är bindande för konsumenten. Detta är en tvingande bestämmelse som har till syfte att ersätta den formella jämvikt mellan avtalsparternas rättigheter och skyldigheter som följer av avtalet med en verklig jämvikt så att parterna blir jämbördiga (dom Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 40 och där angiven rättspraxis).
- 19 Med hänsyn till karaktären och vikten av det allmänintresse som utgörs av att konsumenterna, vilka befinner sig i ett sådant underläge, skyddas, krävs det vidare enligt direktiv 93/13, såsom framgår av artikel 7.1 i direktivet, att medlemsstaterna föreskriver lämpliga och effektiva medel för att hindra fortsatt användning av oskäligena villkor i avtal som näringsidkare sluter med konsumenter (dom Banco Español de Crédito, C-618/10, EU:C:2012:349, punkt 68, dom Kásler och Káslerné Rábai, C-26/13, EU:C:2014:282, punkt 78, och dom Unicaja Banco och Caixabank, C-482/13, C-484/13, C-485/13 et C-487/13, EU:C:2015:21, punkt 30).
- 20 De nationella utsökningsförfarandena, såsom förfaranden för utmätning av in-tecknad egendom, måste uppfylla de krav som har uppställts i domstolens praxis, vilken syftar till ett effektivt skydd för konsumenterna (dom Sánchez Morcillo och Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, punkt 25).
- 21 Till följd av denna rättspraxis, och särskilt efter meddelandet av domen Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164), ändrades bland annat civilprocesslagens bestämmelser om förfarandet för utmätning av in-tecknad egendom genom lag 1/2013. Vad beträffar förfaranden som inletts efter ikraftträdandet av lag 1/2013, innebär en invändning som utmätningsgäldenären framställer på den grunden att ett avtalsvillkor är oskäligt, inom den ordinarie fristen på tio dagar från delgivningen av utsökningsbeslutet, hädanefter att det är möjligt att vilandeförklara förfarandet för utmätning av in-tecknad egendom till dess att invändningen har prövats.
- 22 Den omtvistade övergångsbestämmelsen har inom ramen för denna lagstiftningsreform till syfte att de utsökningsförfaranden som pågick vid tidpunkten för ikraftträdandet av lag 1/2013, och med avseende på vilka fristen för att framställa invändningar på tio dagar redan har börjat löpa eller har löpt ut, ska beaktas. Såsom generaladvokaten har angett i punkt 34 i sitt förslag till avgörande har den spanska lagstiftaren, trots den omständigheten att domstolens avgöranden har retroaktiv verkan (*ex tunc*) och

således har verkan från den tidpunkt då den tolkade bestämmelsen trädde i kraft, ansett att det är nödvändigt att införa ett system med övergångsbestämmelser som avser frister i syfte att göra det möjligt även för konsumenter som avses i det pågående utsökningsförfarandet, att inom en frist som den spanska lagstiftaren fastställer, på processrättslig nivå framställa en extraordinär invändning bland annat grundad på förekomsten av oskäliga avtalsvillkor.

- 23 Det ska prövas huruvida, och i förekommande fall i vilken utsträckning, direktiv 93/13, såsom det tolkats av domstolen särskilt efter domen Aziz (C-415/11, EU:C:2013:164), utgör hinder för systemet med en övergångsfrist som den spanska lagstiftaren har antagit och som har införts genom lag 1/2013.
- 24 I detta hänseende framhåller domstolen att villkoren för fastställelsen av frister för att framställa invändningar som tillåts inom ramen för ett förfarande för utmätning av intecknad egendom, i avsaknad av harmonisering av de nationella mekanismerna för utsökning, visserligen ska fastställas i medlemsstaternas interna rättsordning enligt principen om medlemsstaternas processuella autonomi. Domstolen har emellertid särskilt understrukit att detta endast gäller under förutsättning att dessa villkor inte är mindre förmånliga än de villkor som gäller liknande situationer som regleras av nationell rätt (likvärdighetsprincipen) och att de inte medför att det i praktiken blir omöjligt eller orimligt svårt att utöva de rättigheter som konsumenterna har enligt unionsrätten (effektivitetsprincipen) (dom Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 50, och dom Barclays Bank, C-280/13, EU:C:2014:279, punkt 37).
- 25 Domstolen har inte tagit del av några omständigheter som ger anledning att betvivla att den omtvistade övergångsbestämmelsen är förenlig med likvärdighetsprincipen.
- 26 Vidare, vad beträffar effektivitetsprincipen, har domstolen tidigare slagit fast att varje fall i vilket frågan uppkommer huruvida en nationell processuell regel medför att det blir omöjligt eller orimligt svårt att tillämpa unionsrätten måste bedömas med beaktande av regelns ställning i det samlade förfarandet, förfarandets förlopp och förfarandets särdrag vid de olika nationella instanserna. Härvid ska, i förekommande fall, de principer som ligger till grund för det nationella domstolssystemet beaktas, såsom skyddet för rätten till försvar, rättssäkerhetsprincipen och principen om en ändamålsenlig handläggning (dom Sánchez Morcillo och Abril García, C-169/14, EU:C:2014:2099, punkt 34 och där angiven rättspraxis).
- 27 Dessa aspekter, som följer av ovannämnda rättspraxis, ska beaktas vid bedömningen av det som kännetecknar den frist som är i fråga i det nationella målet. Såsom generaladvokaten har angett i punkt 45 i sitt förslag till avgörande, ska nämnda bedömning avse två frågor, nämligen dels längden på den preklusionsfrist som lagstiftaren har fastställt, dels det villkor som ska vara uppfyllt för att nämnda frist ska börja löpa.
- 28 Vad för det första beträffar fristens längd, påpekar domstolen att det framgår av fast rättspraxis att det är förenligt med unionsrätten att det av rättssäkerhetshänsyn fastställs rimliga talefrister med prekluderande verkan. Sådana tidsfrister gör det nämligen inte praktiskt omöjligt eller orimligt svårt att utöva de rättigheter som följer av unionsrätten (dom Asturcom Telecomunicaciones, C-40/08, EU:C:2009:615, punkt 41 och där angiven rättspraxis).
- 29 Domstolen har även slagit fast att tidsfristen måste vara fullt tillräcklig för att berörda parter ska kunna förbereda och väcka en effektiv domstolstalan (se, för ett liknande resonemang, dom Samba Diouf, C-69/10, EU:C:2011:524, punkt 66).
- 30 Domstolen konstaterar att fristen på en månad i förevarande fall utgör en undantagsregel som är fastställd i en övergångsbestämmelse. Nämnda övergångsbestämmelse har till syfte att säkerställa att de konsumenter – vilka är motparter i ett pågående utsökningsförfarande där den ordinarie fristen för

att framställa invändningar på tio dagar redan har börjat löpa eller har löpt ut – ges möjlighet att inom ramen för samma förfarande göra gällande en ny grund för invändning som inte förutsågs när talan ingavs till domstol.

- 31 Med beaktande av den omtvistade övergångsbestämmelsens ställning i det samlade förfarandet för utmätning av in-tecknad egendom, framstår därför en preklusionsfrist på en månad för att framställa en extraordinär invändning i princip inte som otillräcklig för att förbereda samt väcka en effektiv domstolstalan, och den framstår som rimlig samt proportionerlig i förhållande till de rättigheter och intressen som är i fråga.
- 32 Härav följer att den omtvistade övergångsbestämmelsen inte kan anses innebära ett åsidosättande av effektivitetsprincipen, mot bakgrund av längden på den frist som konsumenten ges för att framställa en invändning inom ramen för ett förfarande för utmätning av in-tecknad egendom som pågick vid tidpunkten för ikraftträdandet av lag 1/2013.
- 33 Vad för det andra beträffar den andra delen av bedömningen av kännetecknen för den tidsfrist som är i fråga i det nationella målet, som avser det villkor som lagstiftaren anser ska vara uppfyllt för att nämnda frist ska börja löpa, framhåller domstolen följande.
- 34 Det är utrett att det genom lag 1/2013, i vilken den omtvistade övergångsbestämmelsen ingår, inrättas rambestämmelser med generell räckvidd. Nämnda lag trädde i kraft den dag då den offentliggjordes i *Boletín Oficial del Estado*.
- 35 Syftet med lag 1/2013 är att förbättra skyddet för medborgarna i ett stort antal situationer som har samband med hypotekslån. Lag 1/2013 innefattar uttryckligen sådana situationer där konsumenter, vid tidpunkten för ikraftträdandet av den aktuella lagen, var motparter i ett pågående ut-sökningsförfarande och avser att stärka dessa konsumenters ställning.
- 36 Dessa konsumenter underrättades, vid den tidpunkt då det ut-sökningsförfarande inleddes som avsåg dem, genom individuella delgivningar, som var riktade till dem personligen, om rätten att invända mot ut-sökningen inom tio dagar från den delgivningen.
- 37 Innan lag 1/2013 trädde i kraft innehöll nämnda delgivning emellertid inte någon information om nämnda konsumenters rätt att framställa en invändning mot ut-sökningen på den grunden att ett avtalsvillkor som lagts till grund för exekutionstiteln var oskäligt. En sådan möjlighet infördes nämligen, i artikel 557.1 punkt 7 i civilprocesslagen, först genom lag 1/2013.
- 38 Under dessa omständigheter, bland annat mot bakgrund av principen om rätten till försvar, rättssäkerhetsprincipen och principen om skydd för berättigade förväntningar, kunde konsumenterna inte rimligen förvänta sig en ny möjlighet att framställa en invändning, såvida de inte underrättades om denna möjlighet enligt samma förfarande som de erhållit den ursprungliga informationen.
- 39 Domstolen finner således att den omtvistade övergångsbestämmelsen – såvitt den föreskriver att preklusionsfristen i förevarande fall börjar löpa utan att de berörda konsumenterna blir personligen underrättade om möjligheten att göra gällande en ny grund för invändning inom ramen för ett ut-sökningsförfarande som inleddes redan innan lag 1/2013 trädde i kraft – inte kan säkerställa ett fullt tillvaratagande av fristen och således inte heller att den nya rättighet som den aktuella lagstiftningsändringen medför kan utövas på ett verksamt sätt.
- 40 Med hänsyn till det aktuella förfarandets förlopp, särdrag och komplicerade karaktär samt till tillämplig lagstiftning, finns det en betydande risk för att nämnda tidsfrist löper ut utan att de berörda konsumenterna på ett verksamt och ändamålsenligt sätt kan göra gällande sina rättigheter vid

domstol, bland annat därför att de inte känner till eller har en felaktig uppfattning om den exakta omfattningen av sina rättigheter (se, för ett liknande resonemang, dom Aziz, C-415/11, EU:C:2013:164, punkt 58 och där angiven rättspraxis).

- 41 Domstolen drar således slutsatsen att den omtvistade övergångsbestämmelsen innebär att effektivitetsprincipen åsidosätts.
- 42 Av det anförda följer att tolkningsfrågan ska besvaras enligt följande. Artiklarna 6 och 7 i direktiv 93/13 ska tolkas på så sätt att de utgör hinder för en sådan nationell övergångsbestämmelse som den som är i fråga i det nationella målet, enligt vilken konsumenter som är föremål för ett förfarande för utmätning av intecknad egendom – vilket har inletts innan den lag som nämnda bestämmelse ingår i trädde i kraft och vilket inte var avslutat vid den tidpunkten – tvingas iaktta en preklusionsfrist på en månad, som börjar löpa dagen efter offentliggörandet av nämnda lag, för att invända mot utsökningen, bland annat på den grunden att de anser att avtalsvillkoren är oskäliga.

Rättegångskostnader

- 43 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (första avdelningen) följande:

Artiklarna 6 och 7 i rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal ska tolkas på så sätt att de utgör hinder för en sådan nationell övergångsbestämmelse som den som är i fråga i det nationella målet, enligt vilken konsumenter som är föremål för ett förfarande för utmätning av intecknad egendom – vilket har inletts innan den lag som nämnda bestämmelse ingår i trädde i kraft och vilket inte var avslutat vid den tidpunkten – tvingas iaktta en preklusionsfrist på en månad, som börjar löpa dagen efter offentliggörandet av nämnda lag, för att invända mot utsökningen, bland annat på den grunden att de anser att avtalsvillkoren är oskäliga.

Underskrifter